

Tuima katse opastaa tulevia lohenkalastajia.

"Jumaliste. Nää on sekaisin, ihan samalla lailla kuin vuosi sitten!", ajattelen kaivellessani perhoja esiin Håkanin askeista kuvausta varten. Ottavan näköisiä sutturoita ja on hieno huomata, että perhoilla on myös kalastettu.

Temple Dog ja Håkan Norling sulassa sovussa.

Tasapainoisia perhoja Ruotsista

Håkan Norling *ja kalastavat sutturat*

Ottavuus vain paranee.

Ottiperho siitä parhaasta päästä.

Ottavan oloinen.

Siinä se sitten on, lohen loukku.

Håkan Norling, 53, asuu Tukholman läheisyydessä Järfälla-nimisessä paikassa, joka on miehen itsensä mukaan "pahinta mahdollista lohenkalastajalle, sijaitessaan liian kaukana kaikesta säädylisestä kalastuksesta".

Håkan aloitti kalastuksen monen muun tapaan jo pienenä poikana. Ensimmäisen perhovapansa hän osti ollessaan 12-vuotias ja pari vuotta vanhempana hän oli sitonut tuhat tilausperhoa. Ei huonompi saavutus alle mopokäiselle.

Kalastus on kulkenut vanhemmilta lapsille suvussa jo pitkään, sillä molempien vanhempien

kaikki miespuoleiset sukulaiset ovat olleet innokkaita kalastajia. Håkan sanookin kalastuksen olevan hänelle verenperintöä.

Ameriikan serkku

Juuri ennen viime joulua Håkan sai sähköpostin Yhdysvalloista. Lähettäjä oli herra nimeltään **Dave Norling**, joka oli lukenut Håkanin kirjoittaman luvun **Mark Mandellsin** kirjasta "Tube Flies 2, Evolution".

Asiasta kiinnostunut Dave oli tutkinut sukujuuriaan ja selvitti viestissään Håkanille, että hänen isoisoivanhempansa olivat aikoinaan muuttaneet Söderhamista Ruotsista Minnesotaan ja olleet innokkaita kalastajia. Ei siis voinut olla sattumaa, että myös Håkanin

isoisoivanhemmat olivat kotoisin samalta seudulta ja herroilla oli sama sukunimi.

Pian selvisi, että Håkanin ja Daven isoisoisät olivat veljiä keskenään. Sama veri virtasi siis näissä kahdessa innokkaassa kalastajassa. Håkanin perheellä on tallessa noilta ajoilta päiväkirjoja, joista selviää, kuinka rankkaa oli elää tuolloin. Mikäli kalaa ei joinain vuosina tullut riittävästi, seurasi pahoja ongelmia.

Koska Håkankaan ei tiennyt Davesta paljoa, hän myös selvitteli tämän taustoja. Pian ilmeni, että kypsässä 70 vuoden iässä oleva Dave on koko elämänsä ollut vavanrakentaja ja intohimoinen kalastaja, lähinnä Spring Creekin alueella.

Bambuvapojen rakentajana

Dave on Yhdysvalloissa arvostettu ja hänen erittäin rajattua, mutta laadukasta tuotantoaan on ollut myynnissä muun muassa Trout Unlimited -huutokaupoissa. Niissä hänen vavoistaan on maksettu huikeita summia. Håkan odottaaakin Daven hänelle lupaamaa bambua.

Klepper Boys

1980-luvun puolessa välissä Gaulalla hääri joukko innokkaita, lohennälkäisiä nuoria kalastajia, jotka hinnalla millä hyvänsä halusivat kalastaa lohta ja elää lohenkalastuksen ehdoilla.

Näitä nuorukaisia kutsuttiin nimellä "Klepper boys" (apupojat) ja he työskentelivät muun muassa oppaina jokivarressa. Håkan

Aivan originaali *Temple Dog*.

oli yksi heistä. Muita maininnan arvoisia nimiä olivat esimerkiksi **Mikael Frödin, Roland Holmberg, Jonas Hammersted, Johan Abelsson, Håkan Andersson, Jan-Ove Appelgren ja Heikki Manninen** alias "Grazy Fin", kuten muut häntä kutsuivat.

Suurelta osin heidän aikaansaannoksiaan on esimerkiksi alkukauden kalastus upposiimoilla ja isoilla putkiperhoilla. Ylipäättään nykyinen putkiperhotrendi syntyi juuri tuolla jokivarressa näiden innokkaiden nuorten miesten kehittämänä.

Temppelikoiran sitoja

Håkan sitoi amatikseen perhoja aina vuoteen 1998, jolloin hänelle kuitenkin tuli vakavia selkäon-

gelmia, jotka pakottivat miehen lopettamaan ammattimaisen sidonnan. Samaan aikaan hänelle tarjottiin työtä toimintansa alkutaipaleella olleelta Guidelinelta. Loppu onkin historiaa, ja nykyään Håkan vastaa Guidelinen myynnistä Ruotsissa ja Suomessa.

Håkan tunnetaan ehkä parhaiten Temppelikoira-perhojen kehittäjänä. Alkujaan Tempelhund-sarja piti sisällään seitsemän sidoksen sarjan. Sidokset perustuivat klassisiin sidoksiin, kuten Dunkelt, Silver Grey, Green Highlander ja Red Sandy. Silloiset perhot sidottiin ketusta ja esimerkiksi Loop mainosti ja myi näitä Håkanin perhoja vuoden 1986 katalogissaan.

Ensimmäisen kerran Håkan joutui kosketuksiin Tempelhun-

Yksi keltamustasävytteinen ottiperho.

Väriiloisto hämää lohen haukkaamaan.

din kanssa vuoden 1985 syksyllä. Hänellä oli silloin työn alla tilaus Sunray Shadow -perhoista ja hän tarvitsi kipeästi mustaa pitkää karvaa. Kun sidontatarvikkeita myyneellä **Margrete Thompsonilla** ei ollut vuolta hyllyssä, hän lähetti muutaman ensiluokkaisen palan koiraa Håkanille, joka paketin saatuaan ajatteli, mitä kukkua tämä karva oikein on.

Se ei muistuttanut alkuunkaan tuolloin käytettyä kettua ja bucktailia. Håkan kuitenkin värjäili paloja saaden aikaiseksi Fiery Brownin värin ja sitoi karvasta ensimmäisen, originaalin Temple Dogin. Perhon, joka vaatimattoman Håkanin itsensäkin mielestä on yksi aikansa parhaita putkipperhoja.

Sillä on saatu varmasti tuhansia lohia, ja juuri tuo ruskea, kulta, oranssi ja musta väritys toimii

miltei kaikkialla, mutta varsinkin humuspitoisissa vesistöissä. Håkan mainitsee vielä, että Margrete Thompsonen oli tuolloin yksi parhaista, ellei jopa paras koskaan, ammattimainen perhonsitoja Ruotsissa.

Koiran kopio

Vaikka Mikael Frödin on Håkanin mielestä paras lohenkalastaja ja veriveli, on Frödinin Phatagorva-perho vain eräs kopio Originaalista Temple Dogista. Niin tai näin, oli perhona sitten Temple Dog tai Phatagorva, tuo väriyhdistelmä on yksi parhaista lohenkalastuksessa. Jopa allekirjoittanut on onnistunut saamaan lohiluokan kaloja kyseisillä sidoksilla.

Muutamaa viikkoa Temple Dogin syntymän jälkeen Håkan ja Mikael olivat kalassa Em-jo-

ella. Kun tuolloin Håkan laittoi Templedogin ensimmäistä kertaa siimaan ja heitti sen veteen, perhon liike ja loiste olivat jotain täysin erilaista, mitä hän oli aiemmin nähnyt. Tuona iltana miehet kokivat uskomatonta kalastusta, mutta siitä toisella kertaa.

Håkan lopetti koiran myynnin yli kymmenen vuotta sitten, kun hän näki eräässä dokumentissa, kuinka koiria tapettiin Kiinassa. Nykyään "aidon" koiran myynti on kiellettyä EU:n alueella.

Perhojen kehityskaari

Kahdenkymmenen vuoden ajan Håkanin ensisijainen tavoite perhonsidonnassa on ollut perhon tasapaino. Se alkoi puolen tuuman "Halv Tumare" -putkista ja 1990-luvun alkupuoliskolla tulivat käänteen tekevät Coneheadit.

Håkan ja Mikael kehittivät putkisynteesin FITS, jossa putket ovat toisiinsa sopivia ja coneheadit ja Turboconet istuvat putkiin. Ylipäätään "nykyyteli" putkiperhonsidonnassa perustuu tähän herrojen tapaan tehdä putkia.

Lohi on kalastuksessa kiinnostunut vain yhdestä asiasta - perhosta - eikä se piittaa, onko kalastajalla uusimmat ja parhaimmat vehkeet. Perho ja ennen kaikkea sen tarjonta kalalle ovat ensisijaisen tärkeitä. Paikkaan nähden oikeanlaisilla välineillä tarjottu perho tuottaa tulosta.

Tässä Håkanin mukaan nimenomaan siimavalinta ratkaisee. Oikea vauhti ja syvyys yhdistettynä oikeaan perhoon tuottavat yleensä tulosta paremmin kuin se, että mennään aina samoilla välineillä virtaamasta ja syvyydestä riippumatta. Hänen mielestään yli kym-

Mestarin, Håkan Norlingin, perhot oivassa järjestyksessä rasiassa.

menen vuotta sitten markkinoille tulleet kahdesta eri uppoamisluokasta tehdyt ampupäät olivat kääntein tekevä muutos, joka mahdollisti miellyttävän upposiimakalastuksen.

Hyvä kalastusperho

Hyvän kalastusperhon kriteerit täyttyvät Håkanin mielestä silloin, kun perho ui balanssissa. Kun katselin ja kuvasin hänen perhojaan, oli aistittavissa, että monissa perhoissa oli painotusta. Suurimmas- sa osassa conehead oli upotettu siiven alle, jolloin se myös tukee siipeä kovemmassakin virrassa.

Myös häkilän ja karvan sopi- vuus virtaamaan on ensiarvoisen tärkeää. Yleisneuvoksi hän toteaa, että pitää kalastaa paljon ja tark- kailla perhojen käyttäytymistä erilaisissa virroissa. Oman järjen käyttö on siis suotavaa.

"Kehittelin tyylini sitoa 1980-luvun puolen välin tienoil- la, kun vielä sidoin ammatikseni. Nopeus ja joustavuus sidonnassa olivat tärkeitä, ja samalla halusin siistejä perhoja. Blokkasin myös käyttööni **Ernest Crossfieldin** tekniikan piilottaa häkilän alle materiaaleja, saadakseni pienen pään perholle. Myös Coneheadit auttavat perhon siisteydessä," Hå- kan toteaa.

"Tärkeää on myös perhon hah- mo ja liike varsinkin ajatellen niin, että kala katsoo yleensä perhoa al- tapäin", hän lisää.

Laatua kalastukseen

Nykyisin Håkanilla ei ole enää aikaa kalastaa niin paljon kuin aiemmin. Se pakottaa tekemään valintoja, joten hän panostaa laatuun ajan puitteissa. Se ei ai- na tarkoita, että kalastaisi kovalla hinnalla, mutta yleensä raha tuo myös tasokkuutta.

Mitä tulee kalapaikkoihin, Hå- kan toteaa olevansa onnellisessa asemassa, koska kontaktit hyviin kohteisiin ovat muodostuneet pitkän uran aikana. Vuosien ku-

Väline-edustaja Håkan Norlingin kelalaukut kunnossa.

luessa hänellä on ollut etuoikeus kalastaa monien parhaiden jokien parhaissa pooleissa, kuten Alta ja joet Kuolassa.

Silti on paikkoja, jotka ovat käy- mättä, kuten Kanadan Atlanttiiin laskevat joet ja Steelheadin kalas- tus. "Some day, some day", toteaa Håkan.

Lohen tilanne huolestuttaa

Ruotsin jokien ja ylipäätään Itä- meren lohen tila huolestuttavat Håkania monien muiden tavoin. Uudet säännöt saattavat muuttaa tilannetta, mutta hän toteaa ole- vansa pessimistinen tulevaisuu- den suhteen. Jos Suomen puolella lohijokien tila on yksinkertaisesti surkea, sitä samaa se on Ruot- sin puolella. Kalix, Tornionjoki ja Byske sinnittelevät eteenpäin, mutta tulevaisuus näyttää synkäl- tä.

"Kasvoin yleisten jokien lupa- alueilla ja olen kokenut huonoa kalastusta ruuhkaisissa paikoissa. Osaan arvostaa hyvää kalastusta silloin, kun sitä on tarjolla. Kalan

eteen täytyy hyvilläkin paikoilla tehdä työtä, ja mikään ei ole il- maista."

Håkanille alkukauden lohestus suurilla perhoilla ja upposiimoilla on mieluista puuhaa. Mikään ei hänen mukaansa voita sitä tun- netta, kun iso lohi ottaa perhon ja vavassa tuntuu kunnan paino. Koko ratkaisee, ei määrä.

"Myös loppukauden kalastus Em-joella miellyttää minua. Vii- me kesänä pääsin ensimmäistä kertaa Islantiin, ja se oli todella hieno matka. Mieluummin käy- tään rahani tulevaisuudessa sinne kuin menen ruuhkaiseen Norjaan. Luontoäiti on luonut Islantiin jo- tain uskomatonta, ja nuo poolit olivat minulle mieluisia. Myös isoja kaloja löytyy, vastoin kuin monet olettavat", hän kertoo in- noissaan.

Trendit

Trendit tulevat ja menevät. Skagit siimat ovat olleet Håkanin mu- kaan tämän vuoden hypetys. En- simmäiset omat Skagit-versionsa

hän teki yli viisi vuotta sitten sen jälkeen, kun oli ollut Tukholman kalastusmessuilla töissä.

"**Steve Rajeff, Ed Ward ja Steve Choate** olivat esiintymässä siellä ja esittelivät Skagit-siimoja. Tajusin silloin, että tuossa olisi jotain hy- vää. Skagittien heittämisen ei tar- vitse olla mitään "Yankee Jiihaa" -touhua, ja oikeissa olosuhteissa ne ovat todella tehokkaita", sa- noo Håkan ja kertoo kalastavansa nykyään paljon Francis- tyyliisillä perhoilla, joiden uittamiseen Ska- git sopii hyvin.

"Mielestäni Francis näyttää ka- malalta, mutta tehokas se on. Lohi ottaa sen räjähdysmäisesti, tappo- mielessä. Sattuneista syistä minul- la on hyvä mahdollisuus kalastaa erilaisilla välineillä, ja niiden, ku- ten siimojen ja vapojen testaus on- nistuu parhaiden tositoimissa, eli kalastamalla", Håkan tähdentää.

"Ympyrä sulkeutuu vääjäämät- tä, ja taas palataan johonkin van- haan niin välineissä kuin myös perhoissa", Håkan sanoo ja nau- rahtaa päälle. ■